

La importància de la llengua

Andreu Salom i Mir

La llengua és un símbol cabdal per a les nacions. Ho és, especialment, des que els Estats-nació començaren a conformar-se. La Revolució Francesa marcà traça decisiva sobre la matèria. Els «caps pensants» revolucionaris s'adonaren que una majoria important dels «ciutadans» no parlaven, o no dominaven, el francès. Un dels seus grans objectius va ser, doncs, aconseguir que tothom parlàs la «llengua de la revolució», és a dir, la francesa. Les altres llengües de l'*Héxagone* restaven sentenciades, sobretot l'occità o llengua d'oc, la més important en nombre de parlants. Aqueixa era la idea fixa del principal ideòleg d'aquella incipient política lingüística, de nom Henri Grégoire, per al qual «*la langue d'un peuple libre doit être une et la même pour tous*»¹, i que fins i tot considerava que el francès havia de «*devenir la langue universelle*». No ens pot sorprendre, per tant, que hom insistís tant en la «necessitat» de destruir i eliminar completament el *patois* (terme despectiu per a denominar l'occità).

Al Regne d'Espanya, que s'estava configurant políticament al llarg del mateix segle XVIII, li plagué tot d'una aquesta política de caire glotofàgic, pel que fa a les llengües «que fan nosa». D'ençà de l'entronització dels Borbons ja s'hi estaven assajant polítiques lingüístiques amb intencions lingüicides, tot i que els seus resultats eren força més precaris que en la França jacobina. Aquesta manca d'eficàcia «totalitària» no suposava, tanmateix, un retrocés en la voluntat, per tal com al llarg del segle XX, i sobretot després del cop d'estat feixista de 1936, s'anà perfeccionant la persecució contra la llengua catalana. A part de la prohibició total de la presència pública del català, l'escolarització general pública en llengua castellana i la benedicció oficial persistent del

Conservada en una de les parets de l'antiga escola d'Aiguatèbia, aquesta sentència ha esdevingut una de les imatges emblemàtiques de la persecució lingüística a la Catalunya del Nord

Les dificultats d'integració en un país colonitzat com el nostre, i el canvi poblacional, amb la vinguda de noves onades migratòries, dibuixen un panorama ben galdós.

bilingüisme (només per als catalanoparlants, és clar) feren que l'ús informal del castellà (el seu ús formal ja estava plenament consolidat) augmentàs espectacularment, i més encara amb l'arribada de grans masses d'immigrants castellanoparlants, com a conseqüència del *boom* turístic. Les dificultats d'integració, en un país colonitzat com el nostre, i el canvi poblacional, amb la vinguda de noves onades migratòries, dibuixen un panorama ben galdós.

La substitució lingüística és, doncs, una severa amenaça quotidiana. Si s'arriba a produir, desapareixerà tot un món de referències culturals i socials; i el món global restarà, també, més empetitit i empobrit, car trencar els vincles indestruïbles entre llengua i territori suposa, sempre, un trauma i una desgràcia. Ja ho va deixar escrit E. Cioran: «No s'habita un país, s'habita una llengua.»

1 Dins *Dir la realitat*, de Lluís V. Aracil (Edicions Països Catalans, Barcelona 1983), p. 257